

รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
The academic administration model based on philosophy
of sufficiency economy elementary schools under the jurisdiction
of the Loei Provincial Education Office.

สุบัน ประทุมทอง¹

บทที่ 2

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อได้ดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ผู้ร่วมวิจัยทั้งหมดประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่มีการวัดค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาแล้วสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็นกล่าวโดยสรุปคือ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2 รูปแบบการบริหารงานที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนหลัก จำนวน 7 ขั้นตอน และผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ครอบคลุมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบ, การพัฒนา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เลขที่ 6/999
ช.พหลโยธิน 52 ถ.พหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220, 0935431832,
wm.oad11@gmail.com

Abstract

This work used several research methods in order to study the state of academic administration in accordance with philosophy of sufficiency economy, to develop the model of academic administration according to philosophy of sufficiency economy, and to evaluate the academic management model according to philosophy of sufficiency economy. All of the objectives were implemented in elementary schools under Loei Provincial Education Office. All 380 participants were school administrators, supervisors, teachers and educational personnel. The research tools in the study were questionnaire and in-depth interview, and content validity of both was also evaluated. Statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation. The research results revealed several interesting points. In summary, first of all, the current state of academic administration based on the philosophy of sufficiency economy in elementary schools under the jurisdiction of the Loei Provincial Education Office had the overall performance at a high level in all aspects. Secondly, the developed model for academic management consisted of seven main functions, i.e., Finally, evaluation of the model showed that it was practical and useful at high level.

Keywords : Model, Development, Philosophy of sufficiency economy, Loei Provincial Education Office

ที่มาและความสำคัญ

โรงเรียนเป็นหน่วยการบริหารศึกษาสำคัญที่จะต้องปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ที่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาโดยการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้บรรลุตามเป้าประสงค์และผู้ที่นำพาองค์กรบริหารงานโรงเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดีนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญ ในออกแบบการวางแผนบริหารสถานศึกษา สร้างประสิทธิภาพในการบริหารงาน จำเป็นที่ต้องศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาซึ่งจะนำไปสู่การได้มาซึ่งรูปแบบการวางแผนบริหารงานของสถานศึกษา

ในแต่ละแห่งรูปแบบการวางแผนบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีระบบการบริหารจัดการที่กระจายอำนาจสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารจะต้องใช้ความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จำเป็นที่ต้องมีรูปแบบในการวางแผนระบบการจัดการที่ดี จึงจะสามารถ พัฒนางค์กรไปสู่เป้าหมายวัตถุประสงค์ พันธกิจของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 โดยมุ่งพัฒนา ให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งยังกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.7) หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ได้มีการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษาในทุกกระดับ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ และนำมาบูรณาการ ในการบริหารจัดการด้านงานวิชาการโดยเฉพาะด้านการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้บรรลุมุ่งหมายของหลักสูตรจึงได้กำหนดนโยบายให้มีการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ในทุกระดับ ประกอบด้วย 1) สถานศึกษา นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ชุมชน ผู้ปกครองดำเนินชีวิตและมีการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) การนำนโยบาย การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้นกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแผนดำเนินงานหลักยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมรูปแบบต่าง ๆ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจ 2) ด้านการนำสู่การปฏิบัติ โดยนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนและการบริหารจัดการในสถานศึกษา 3) ด้านประสานงานร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางศาสนาให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) ด้านการติดตาม ประเมินผล โดยการพัฒนาดัชนีตัวชี้วัดนักเรียน นักศึกษา บุคลากร ตลอดจนประชาชน ที่รับบริการให้เกิดความรู้ที่กระจ่างชัดและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ในการจัดการเรียนการสอน ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิต ของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตน ที่เหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต1, 2552)

รัฐบาลไทยยุคปัจจุบันได้นำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ บริหารประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และนำมาเป็นกรอบ ในการปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 11 ด้านจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพ และความสำเร็จของการจัดการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนได้นำม นำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ แต่การดำเนินการ ในแต่ละโรงเรียน มีแนวดำเนินการที่แตกต่างกันไป เนื่องจากยังขาดรูปแบบและแนวปฏิบัติ ที่ชัดเจน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการจะช่วยให้ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดีขึ้น จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย รูปแบบการบริหาร งานวิชาการตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ คุณภาพการศึกษา และคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เรียนผู้วิจัยเชื่อว่าถ้าโรงเรียน มีรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ที่เหมาะสมและชัดเจนสามารถนำองค์ความรู้ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพ ชีวิตของนักเรียนเป็นไปได้ตามมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และ ปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและพัฒนา อย่างเป็นขั้นตอน ภายใต้หลักการ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการบริหารงานวิชาการทุกชั้นตอน

รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย หมายถึง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน โดยอาศัยความรู้และยึดคุณธรรมในการบริหารงาน ทั้ง 7 ด้าน คือ

1. การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและยึดความรู้ มีความตระหนักในคุณธรรม โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการวางแผนงานวิชาการให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และยึดความรู้ มีความตระหนัก ในคุณธรรม โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และยึดความรู้ มีความตระหนัก ในคุณธรรม โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

4. การวัดผล และประเมินผล หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และยึดความรู้ มีความตระหนัก ในคุณธรรม โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการวัดผลและประเมินผล ให้ได้มาตรฐานตรงตามสภาพจริงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

5. การพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และยึดความรู้มีความตระหนัก ในคุณธรรมโดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นข้อมูล การจัดหาแหล่งเรียนรู้ การติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักความพอประมาณความมีเหตุผลมีภูมิคุ้มกันและยึดความรู้มีความตระหนักในคุณธรรมโดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

7. การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักความพอประมาณความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและยึดความรู้ มีความตระหนักในคุณธรรมโดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ความถูกต้อง หมายถึง ถูกต้องตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางระเบียบการบริหารงานของทางราชการ

ความเหมาะสม หมายถึง เหมาะสมในการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการไปใช้ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อมของชุมชน สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ความเป็นไปได้ หมายถึง สามารถนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปบริหารจัดการในสถานศึกษาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีความประหยัดและคุ้มค่าสำหรับการนำไปใช้

ความเป็นประโยชน์ หมายถึง การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้สำหรับการบริหารงานวิชาการ จะช่วยให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า ประหยัด และผู้วิจัยได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ขอบเขตด้านระยะเวลา ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ขอบเขตด้านพื้นที่ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

แนวคิดและทฤษฎี

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและหลักการบริหารวิชาการของหน่วยงานและนักวิชาการ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือของกระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/หรือของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ที่ได้ระบุขอบเขตการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานในเรื่อง 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การวัดผลและประเมินผล 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การแนะแนวการศึกษา

2. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.3-4) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล

สรุปจากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของหน่วยงานและนักวิชาการดังกล่าว การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการดำเนินงานในเรื่อง 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การวัดผลและประเมินผล 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ 7) การแนะแนวการศึกษา

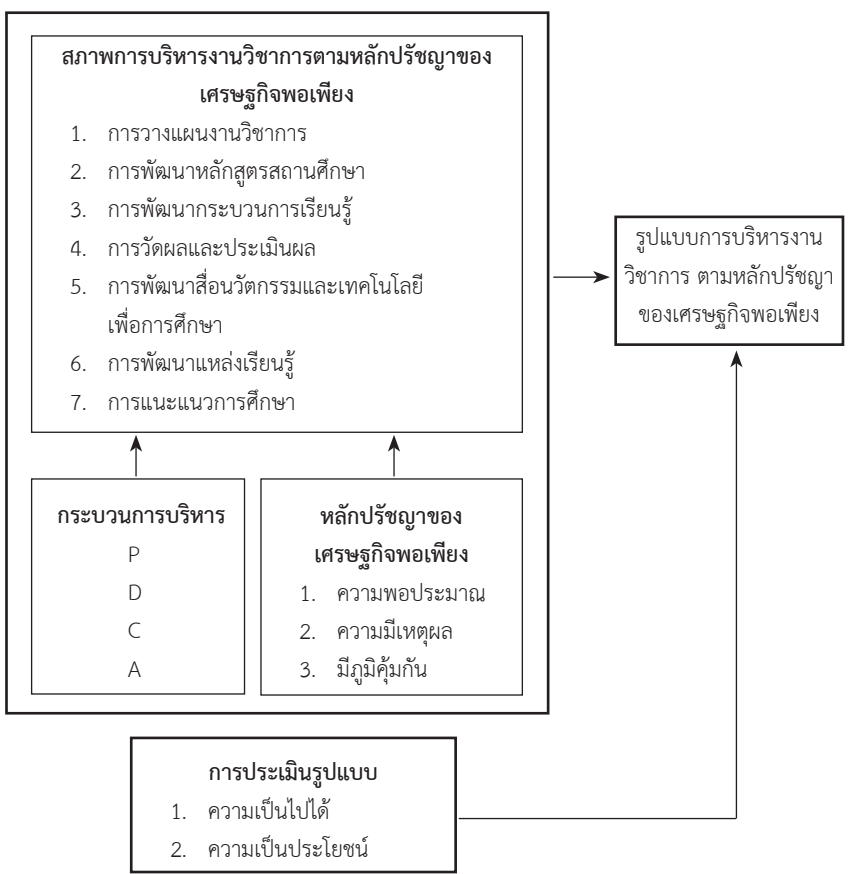
3. กระบวนการบริหารงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและหลักการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming 1995, p.12) ที่ได้กล่าวถึง การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพประกอบด้วยงานหลัก 4 ประการคือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Action)

4. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและหลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นข้อสรุปของประคินันท์ อุปรมย์ (2551, น.14) ที่ได้สรุปหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียงคิดและสามารถนำไปปฏิบัติได้ประกอบด้วยหลัก 3 ประการคือ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง

5. การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Stufflebeam (1997) อ้างอิงใน ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, น.10) ที่ได้กล่าวถึงการประเมินโครงการทางการศึกษาไว้ว่าอาจประเมินได้ใน 4 ด้าน คือ 1) ความถูกต้อง 2) ความเหมาะสม 3) ความเป็นไปได้ และ 4) ความเป็นประโยชน์

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าวผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบความคิดในการวิจัย
ในภาพประกอบ 1

**กรอบแนวคิดรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย**

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษา
ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนตามวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเป็น 3 ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 จำแนกตามวิธีการศึกษา ดังนี้ 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 790 คน กลุ่มที่ใช้ในการวิจัย (ผู้ตอบแบบสอบถาม) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 175 คน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาพอเพียงจำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยที่รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 175 คนรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 380 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 1.2 ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 380 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยจำนวน 380 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 790 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาด้านแบบโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 คน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาพอเพียงจำนวน 5 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยที่รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 15 คน ได้มาโดยสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ในการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้ 1. นำผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้ศึกษาไว้แล้วในบทที่ 2 แล้วนำผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการยกร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย 2. ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาและหัวหน้าส่วนราชการที่มีส่วนส่งเสริมสนับสนุน จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ดำเนินการดังนี้ 1. ประเมินโดยการใช้แบบประเมิน 2. ประเมินโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 1. การประเมินโดยการใช้แบบประเมิน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย (ผู้ตอบแบบสอบถาม) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 380 คน ศึกษาในเทศก์ จำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 790 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 175 คน ศึกษาในเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 30 คน ครูที่รับผิดชอบงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 175 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 380 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 2. ประเมินโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 380 คน ศึกษาในเทศก์ จำนวน 30 คน และครูโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จำนวน 380 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 790 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 5 คน ศึกษาในเทศก์ ที่รับผิดชอบโครงการ

สถานศึกษาพอเพียง จำนวน 5 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดเลยที่รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 15 คน ได้มาโดยสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า

ขั้นตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการศึกษา ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการวางแผนงานวิชาการตามลำดับ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับโดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือเน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณมีเหตุผลและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเอง และสังคม สร้างเครือข่ายเพื่อร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ โดยที่รายละเอียดของวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติ จะมีความแตกต่างกันไปตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดเลยมีความตระหนักเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำมาขับเคลื่อน ในหน่วยงานและประยุกต์ใช้ในระบบของการทำงานตลอดจนสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับองค์กร

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ประกอบด้วยภารกิจหลัก 7 ดังนี้ 1. โครงสร้างการบริหาร มีสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสม 2. การวางแผนการบริหารงานวิชาการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น 3. การพัฒนานุเคราะห์ยกย่อง เชิดชูเกียรติครู 4. การอำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 5. การสร้างความร่วมมือ

ในหน่วยงาน ชุมชนและนอกองค์กร 6. การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ รายงานผลการปฏิบัติงาน และ 7. สรุปผลการปฏิบัติงาน การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ รายงานผลการปฏิบัติงาน สามารถนำรูปแบบที่ได้ไปใช้ในการบริหารจัดการงานวิชาการในสถานศึกษาได้ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมิน พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ครอบคลุมอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมเห็นด้วยกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จึงเชื่อได้ว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถนำไปใช้ได้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา แสดงให้เห็นว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับและทุกสาขา โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม สร้างเครือข่ายเพื่อร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ โดยที่รายละเอียดของวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติจะมีความแตกต่างกันไปตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย มีความตระหนักเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาขับเคลื่อนในหน่วยงานและประยุกต์ใช้ในระบบของการทำงาน มีการจัดสรรกำลังคนให้เหมาะสมเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดจนสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับองค์กร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะความสามารถที่หลากหลาย มีการถ่ายทอด นโยบายให้ความรู้และเสริมสร้างปลูกฝังแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ จึงส่งผลให้สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังกล่าว สอดคล้องกับ (สุรินทร์ ภูสิงห์, 2552, น.3-4) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสรุปได้ว่าผู้บริหารและครู และนักเรียนต้องมีความรู้ตระหนักและเห็นความสำคัญของ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารและครู จะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารการศึกษา โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดที่นักเรียน และให้ความสำคัญกับชุมชน

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ประกอบด้วยภารกิจหลัก 7 ประการ ดังนี้

1. โครงสร้างการบริหารมีสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสม
2. การวางแผนการบริหารงานวิชาการ จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
3. การพัฒนาบุคลากรยกย่องเชิดชูเกียรติครู
4. การอำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
5. การสร้างความร่วมมือในหน่วยงาน ชุมชน และนอกองค์กร
6. การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ รายงานผลการปฏิบัติงาน และ
7. สรุปผลการปฏิบัติงาน

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการ การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเชื่อได้ว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถนำไปใช้ได้

ทั้งนี้ ในการดำเนินเพื่อให้การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นที่จะต้องมีการการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานจากการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลัก ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ให้สามารถพึ่งตนเองได้เกิดความพอมีพอกิน พอมี พอใช้ โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวเองและมีคุณธรรม เป็นกรอบในการดำรงชีวิต และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ที่ได้สรุปแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนา ผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาว่า 1) ควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณาปรับปรุงหรือเพิ่มเติมวัสดุทัศนเป่าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของผู้เรียนเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตน ที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก ตลอดจนการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) ควรจัดบรรยากาศ

และสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเฝ้าต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เฝ้าต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา 5) สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน 6) การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสถานศึกษา ควรจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยติดตาม และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ติดตาม และประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ และกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา และ 7) การจัดให้มีการสรุปรายงานผลการดำเนินการทั้งการรายงานภายในและรายงานต่อสาธารณชน และหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ที่มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ดังนั้น ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. สถานศึกษาที่นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยไปใช้สามารถประยุกต์ใช้ซึ่งอาจจะประยุกต์ใช้กับบริบท ของสถานศึกษานั้น โดยพิจารณาจากขนาดสถานศึกษา จำนวน และความพร้อมของบุคลากร จำนวนนักเรียน และงบประมาณ
2. สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ดังกล่าวไปใช้พิจารณาในจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำรูปแบบนี้ไปกำหนดกลยุทธ์หรือกำหนดแนวทางในการปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม
3. สถานศึกษาที่นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยไปใช้ควรศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบ และความหมายของรูปแบบการบริหารจัดการ

การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความเข้าใจโดยละเอียดในทุกประเด็นเนื้อหา ก่อนนำมาใช้ในสถานการณ์จริง

4. สถานศึกษาที่นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยไปใช้ ควรมีการประชุมทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทาง เป้าหมาย และให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : ที.เอส.บี.โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. ปีงบประมาณ 2552. กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ. ประดินันท์ อูปรมย์. (2551). *สร้างพลังทีมงานตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง*. นนทบุรี : ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อสารกรุงเทพฯ . สำนักพิมพ์พิมพ์ดี.
- ศิริชัย กาญจนาวาสี. (2550). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2546). *การเข้าถึงความหมายขององค์กร*. กรุงเทพฯ. อัดสำเนา.
- สุรินทร์ ภูสิงห์. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี*. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1. (2552). *การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*.
- Deming,Edward W. (1995). *Out oftheCrisis*. USA:The Massachusctts In statute of Technology Centerfor Advanced.